

FIN-FSA
FINANSINSPEKTIONEN

Direktionens berättelse till bankfullmäktige om Finansinspektionens verksamhet 2019

Direktionens berättelse till bankfullmäktige om Finansinspektionens verksamhet 2019

Direktionen.....	4
Sammanfattning av Finansinspektionens verksamhet 2019	5
Läget på finansmarknaden	8
Finansinspektionens strategi 2017–2019	11
Bankfullmäktiges berättelse 2018.....	12
Uppnåendet av Finansinspektionens mål för 2019	15
1 Tillsyn som förändras med verksamhetsomgivningen.....	15
2 Högklassig och effektiv	17
3 Sakkunnig och uppskattad	18
Årligt hörande av finansmarknaden	19
Bedömning av ändringarna i tillsynen och tillsynsavgifterna 2020	20

När året inte explicit nämns i texten avses 2019.

Bankfullmäktiges roll i tillsynen av Finansinspektionen

Bankfullmäktige övervakar den allmänna ändamålsenligheten och effektiviteten i Finansinspektionens verksamhet. I övervakningen av ändamålsenligheten bedömer bankfullmäktige hur det i lagen föreskrivna målet för verksamhet har förverkligats. Vid övervakningen av den allmänna effektiviteten i verksamheten följer bankfullmäktige framför allt med personalutvecklingen och den allmänna budgetutveckling i förhållande till Finansinspektionens uppgifter samt ändringar som föranleds av lagstiftningens eller marknadens utveckling.

Direktionens sammansättning 2019

ordförande **Marja Nykänen**

vice direktionsordförande, Finlands Bank

vice ordförande **Martti Hetemäki**

statssekreterare som kanslichef, finansministeriet

Outi Antila

överdirektör, social- och hälsovårdsministeriet

Vesa Vihriälä

verkställande direktör, Näringslivets forskningsinstitut (1–3/2019)

statsministerns statssekreterare, statsrådets kansli (3–6/2019)

arbetslivsprofessor, Helsingfors universitet (7/2019–)

Markku Pohjola

ekonom

Lasse Heiniö

filosofie kandidat, försäkringsmatematiker (SGF)

Suppleanten för Marja Nykänen var avdelningschef **Katja Taipalus**. Suppleanten

för Martti Hetemäki var lagstiftningsrådet **Janne Häyrynen**. Suppleanten för

Outi Antila var direktör **Hannu Ijäs**.

Direktionens roll

Direktionen uppställer de särskilda målen för Finansinspektionens verksamhet och beslutar om riktlinjerna för verksamheten samt styr och övervakar måluppfyllelsen och iakttagandet av riktlinjerna. Därtill behandlar direktionen bland annat Finansinspektionens årliga budget och underställer den Finlands Banks direktion för fastställelse. Enligt 10 § i lagen om Finansinspektionen (878/2008) ska Finansinspektionens direktion minst en gång per år lämna bankfullmäktige en berättelse över målen för Finansinspektionens verksamhet och måluppfyllelsen inklusive en bedömning av vilka förändringar som väntas ske i tillsynen och deras inverkan på avgiftsinkomsterna samt vilka åtgärder de väntade förändringarna kräver.

Sammanfattning av Finansinspektionens verksamhet 2019

Syftet med Finansinspektionens verksamhet är att kreditinstituten, försäkringsanstalterna, pensionsanstalterna och andra tillsynsobjekt bedriver en stabil verksamhet som är en förutsättning för finansmarknadens stabilitet, att de försäkrade förmånerna tryggas och att det allmänna förtroendet för finansmarknadens funktionssätt upprätthålls. (1 § i lagen om Finansinspektionen)

Finansinspektionen uppnådde verksamhetsårets strategiska och operativa mål nästan på planerat sätt.

Bland Finansinspektionens strategiska tyngdpunktsområden framskred upprättandet av en digitaliseringsstrategi för tillsynen, implementeringen av makrotillsynsstrategin,

utvecklingen av samarbetet med Finlands Bank samt upprättandet av en personalstrategi enligt planerna. IT-investeringar och digitaliseringen av de egna funktionerna framskred inte helt enligt planerna. Av Finansinspektionens nio IT-projekt framskred sju helt enligt planerna.

Tyngdpunktsområde	Situation	Situationens muntliga bedömning	Korrigerande eller bevarande åtgärder
Upprättandet av en digitaliseringsstrategi för tillsynen	●	För tillsynen upprättades en digitaliseringsstrategi, som beskriver uppgifterna för Finansinspektionens tillsyn över digitala funktioner på lång sikt samt målen beträffande tillsynsmyndighetens egna system, digitaliseringen av processer samt utvecklingen av expertisen. Genomförandet av digitaliseringsstrategin är ett av Finansinspektionens strategiska projekt för 2020–2022.	Målet uppnåddes.
Implementering av makrotillsynsstrategin	●	En rapport om implementeringen av makrotillsynsstrategin utarbetades i samarbete mellan experter på Finansinspektionen och Finlands Bank. Makrotillsynsstrategin kombinerar politikens mål, indikatorer och verktyg till en konsekvent helhet för att förebygga systemrisker och begränsa deras effekter.	Målet uppnåddes. Finansinspektionens direktion bad att säkra resursinverkningarna av vissa ändringar i verksamhetssätt som föreslås i rapporten.
IT-investeringar och digitalisering av egna funktioner	●	Finansinspektionens strategiska IT-investeringar 2020–2022 godkändes i samband med verksamhetsplaneringen. Målet är att stärka tillsynens effektivitet med moderna IT-system. År 2019 genomfördes IT-investeringarna som helhet bättre än under tidigare år. Signal- och analysystemet blev färdigt, genomförandet av det elektroniska ärendehanteringssystemet (FISA) är försenat, roboten som behandlar UCITS-anmälningar ¹ togs i bruk, tillsynens dataanalysprojekt startades och förundersökningen av en förnyelse av rapporteringssystemet av det ekonomiska läget framskred enligt planerna.	Syftet med kommande strategiska IT-investeringar är att trygga effektiv, ändamålsenlig och heltäckande tillsyn. Ibrukttagandet av FISA-systemet flyttades till 2020.
Utveckling av samarbetet med Finlands Bank	●	Utredningen över samarbetet mellan Finansinspektionen och Finland Bank blev färdig. Arbetsfördelningen mellan Finlands Bank och Finansinspektionen är i huvudsak i skick. Det gavs rekommendationer om etableringen av makrotillsynsprocessens arbetsfördelning, skärpandet av kommunikationen om finansiell stabilitet, utnyttjandet av synergier vid insamlingen av statistik och tillsynsuppgifter och om utvecklingen av förvaltningstjänster enligt koncerntänkande.	Målet uppnåddes.
Utarbetandet av en personalstrategi	●	En personalstrategi utarbetades. Strategin framhäver utvecklingen av personalens expertis och välmående. En kartläggning av personalens expertis genomfördes.	Målet uppnåddes.

¹ UCITS = Undertakings for Collective Investment in Transferable Securities, placeringsfond.

Sammanfattning av Finansinspektionens verksamhet 2019

Bland de operativa tyngdpunktsområdena framskred Nordeas kapitaltäcknings- och IFRS-tillsyn², stöd för Finlands EU-ordförandeskap samt verksamhetens

effektivering och utveckling enligt planerna. Däremot uppnådde omorganiseringen av tillsynen över bekämpningen av penningtvätt inte till alla delar målen.

Tyngdpunktsområde	Situation	Situationens muntliga bedömning	Korrigerande eller bevarande åtgärder
Tillsynen över Nordea	●	Kapitaltäckningstillsynen under ECB:s ³ ledning genomfördes enligt planerna. Planen för Nordeas IFRS-tillsyn blev färdig i slutet av året. Marknadstillsynen över Nordea på koncernnivån har inletts.	Målet uppnåddes.
Tillsynen över bekämpningen av penningtvätt	●	Byrån för bekämpning av penningtvätt inledde sin verksamhet i mars. Rekryteringarna enligt personalramen 2019 hade genomförts fram till slutet av året. Verksamheten har styrts av rekommendationer från FATF ⁴ och Europeiska kommissionen.	Målen uppnåddes i huvudsak. Nyckelpersonernas omsättning fördröjde slutförandet av de planerade inspektionerna. Utvecklingen av tillsynen över bekämpningen av penningtvätt är ett strategiskt projekt för åren 2020–2022.
	●	Den nordiska kontinuerliga tillsynen över bekämpningen av penningtvätt har intensifierats i samarbete med andra nordiska tillsynsmyndigheter.	Målet uppnåddes.
Stöd för Finlands EU-ordförandeskap	●	Finansinspektionen har för sin del stött finansministeriet vid främjandet av olika projekt.	Målet uppnåddes.
Effektivering och utveckling av verksamheten			
1) Minimitillsynsnivå för tillsynsobjekt av olika slag	●	Inom banktillsynen togs minimitillsynsaktivitetsmodellen för banker under Finansinspektionens direkta tillsyn i bruk. En motsvarande modell har under flera års tid varit i bruk för banker under ECB:s direkta tillsyn. En riskbaserad tillsynsmodell håller på att utarbetas inom försäkringstillsynen. Inom kapitalmarknadstillsynen kommer en riskbaserad tillsynsram att tas i bruk 2020. Inom handelstillsynen tas ett signal- och analyssystem i bruk i början av 2020. Inom tillsynen över bekämpningen av penningtvätt blev den första versionen av ett riskbedömningsverktyg färdig.	Målen uppnåddes i huvudsak. Fastställandet av en miniminivå för tillsynen är ett strategiskt projekt för åren 2020–2022.
2) Verktyg för ledarskap och ledningen av prestationer	●	För att utveckla chefsarbetet producerades det som stöd för bästa praxis utbildningsmaterial och praktiska verktyg i samband med bl.a. följande: satsningar i ledningen av prestationer, ingripande i otillfredsställande prestationer, givande av styrande respons och beaktande av välmående i arbetet i arbetsprestationen.	Målet uppnåddes.
3) Genomgång av processer	●	Processerna för sanktioner, inspektioner, tillsynsbedömning, makrotillsyn, verksamhetstillstånd, rapportering, fit & proper och analyser genomgicks och uppdaterades. Uppdateringen av anmälningsprocessen flyttades till 2020.	Målet uppnåddes.

² IFRS = International Financial Reporting Standards.

³ ECB = Europeiska centralbanken.

⁴ FATF = Ett organ i anslutning till OECD som arbetar för att bekämpa penningtvätt och finansiering av terrorism (Financial Action Task Force).

Under berättelseåret följdes 13 mätare. Bland dessa uppnåddes målnivån för fem medan målet inte uppnåddes gällande åtta mätare. I flera mätare för intern verksamhet uppnåddes målen inte. Enligt det operativa tyngdpunktsområdet "effektivisering och utveckling av verksamheten" satsade Finansinspektionen under verksamhetsåret på utvecklingen av interna processer.

Inspektionernas och temabedömningarnas utfallsgrader underskred målvärdet klart. Det är dock inte möjligt att jämföra utfallet för 2019 med tidigare år, eftersom processerna för inspektioner och temabedömningar samt uppföljningen i anknytning till dem har specificerats märkbart under året. Avvikelserna berodde oftast på dröjsmålen i nyrekryteringar samt på ändringsprojekt hos tillsynsobjektet i anslutning till den processen som var föremålet för inspektionen. En annan viktig orsak var omprioriteringen av uppgifter. I några fall berodde avvikelsen också på att projektet visade sig vara mer komplicerat än det under planeringsskedet hade förväntats. Utöver dessa berodde avvikelserna på bristerna i inspektions- och temabedömningsprocessen samt i den ursprungliga planen.

Det har vidtagits åtgärder för att rätta till situationen: enhetligandet av inspektions- och temabedömningsprocesserna, noggrannare och mer riskbaserad planering av projekten än tidigare samt kontinuerlig uppföljning av utfallsvärden. Som resultat av åtgärderna planerades det för 2020 färre inspektioner och temabedömningar.

Antalet genomförda tillsynsbedömningar nådde nästan upp till målet. Tillsynsbedömningsprocessen har varit föremålet för utvecklingsåtgärder i synnerhet inom försäkringstillsynen. Den förnyade processen har tagits i bruk i början av 2020.

Behandlingstiderna av sanktionsärenden överensstämde inte med målen. Orsaken till avvikelserna var fallens juridiska komplexitet och resursproblem. I några fall var orsaken prioriteringen av andra brådskande uppgifter.

Sanktionsprocessen har utvecklats så att den bättre stöder den riskbaserade tillsynen. Beredningen av administrativa påföljder har i huvudsak riktats till ärenden som är viktiga med tanke på tillsynen. I början av 2020 stärktes resurserna för Stabsfunktionen, som ansvarar för beredningen av sanktioner. Dessutom utbildar Stabsfunktionen tillsynsavdelningarna i sanktionsärenden.

Utfallet av Finansinspektionens strategiska mätare:

Mätare		Målvärde	Utfall 2019	Utfall 2018	Utfall 2017
1. Arbetstidens fördelning tillsyn vs. annat arbete	●	Stigande trend	55 %	56 %	54 %
2. Inspektionernas utfallsgrad samt betydande iakttagelsers %-andel av alla iakttagelser	●	90 % / 10 %	66 % / 43 %	79 % / 34 %	60 % / 9 %
3. Temabedömningarnas utfallsgrad	●	90 %	65 %	88 %	50 %
4. Genomförandet av målen för de strategiska tyngdpunktsområdena enligt plan	●	90 %	80 %	67 %	0 %
5. Utfallsgraden för behandlingstider av verksamhetstillstånd	●	100 %	100 %	100 %	94 %
6. Utfallsgraden för behandlingstider av sanktionsärenden	●	75 %	0 %	20 %	88 %
7. Utfallsgraden för tillsynsbedömningar	●	90 %	80 %	82 %	65 %
8. Tillsynsobjektens respons till inspektioner	●	4 (skala 1–5)	4,1	4	-
9. Genomförandet av IT-projekt enligt plan	●	80 %	78 %	29 %	29 %
10. ESA review-bedömningar	●	Inga betydande brister eller iakttagelser	Överensstämmer med målet*	Överensstämmer med målet	Överensstämmer med målet
11. Personalomsättning	●	Sjunkande trend	7 %	9 %	13 %
12. Atmosfärförfrågningens arbetstillfredsställelse- och ledningsindex	●	Finland jämförelsegrupp 70,6 % & 71,4 %**	67 % & 66,5 %		
13. Sjukfrånvaron	●	Sjunkande trend	2,2 %	3,0 %	3,4 %

* I Ebas⁵ sakkunnigbedömning om tillsynsmyndigheters praxis vid tillsynen över identifieringen av risktagare fick Finansinspektionen vitsordet delvis förenlig.

** Resultatet av atmosfärundersökningen 2019 är inte jämförbart med tidigare års resultat, eftersom undersökningen genomfördes av en annan part än tidigare. Mätarens målvärde har ändrats till medeltalet för en finsk expertjämförelsegrupps resultat, medan undersökningsresultatet tidigare jämfördes med den egna organisationens resultat under tidigare år.

⁵Eba = European Banking Authority, Europeiska bankmyndigheten.

Berättelseåret var exceptionellt på ränte- och aktie-marknaden. Statslåneräntorna var rekordlåga och till en stor del negativa ända till början av september. Under hösten steg räntorna något, och i slutet av året låg till exempel 10-årsavkastningen på finska statslån nära noll. Å andra sidan steg värdet på aktier betydligt under året, och också nästan alla de viktigaste indexen steg. Investerarna sökte avkastning från aktier, och samtidigt var företagens resultatutveckling alltjämt positiv. I det stora hela innebar räntornas och aktiernas utveckling goda avkastningsmöjligheter men på grund av höga värderingsnivåer även ökade risker.

Utsikterna för den internationella ekonomin var alltjämt osäkra. Till osäkerheten bidrog framför allt handelskriget och tullspänningarna mellan USA och Kina, som nu pågått i två år, samt osäkerheten kring Storbritanniens utträde ur EU. Mot slutet av året lättade osäkerheten en aning, när preliminära lösningar uppnåddes i såväl handelsstriden som Storbritanniens EU-utträdesprocess.

Den stimulans som centralbankerna ger stödde avkastningen på statslån och aktier, när räntorna och ränteförväntningarna sjönk. Inom euroområdet inledde Europeiska centralbanken ECB på nytt inköpen av värdepapper i november efter en paus på knappt ett år. I USA sänkte centralbanken FED styrräntan tre gånger.

Tillväxtprognoserna för såväl den finska ekonomin som världsekonomin sänktes. Den viktigaste orsaken var osäkerhetens uppskattade inverkan på handeln, investeringar och konsumtionen. Högkonjunkturen i den finska ekonomin passerades, men tillväxten fortsatte dock i rimlig mån.

Hushållens skuldsättning låg på en historiskt hög nivå. På den finska bostadsmarknaden fortsatte prisskillnaderna att öka mellan stora städer och andra områden. Byggnadsvolymen började avta under året, vilket återspeglar den allt svagare ekonomiska konjunkturen.

Banksektorns kapitaltäckningsgrader stärktes och förblev starkare än det europeiska genomsnittet – kostnadsposter av engångskaraktär minskade banksektorns rörelsevinst

Riskerna i de finska bankernas verksamhetsomgivning ökade under berättelseåret. Detta beror på ökningen av riskerna i den internationella ekonomiska utvecklingen samt inhemska företags och hushålls svagare förtroende. Trots den ekonomiska osäkerheten förblev den finska banksektorns kapitaltäckning och kreditstockens kvalitet emellertid starka. Den finska banksektorns riskvägda kapitaltäckningsgrader stärktes och var alltjämt starkare än den europeiska genomsnittsnivån. Även den icke-riskvägda soliditetsgraden (leverage ratio) stärktes något och var högre än europeiska bankers genomsnittsnivå inom EU-området. De finska bankernas oreglerade krediter förblev på en låg nivå under året. De oreglerade krediternas nivå i Finland är bland de lägsta i Europa.

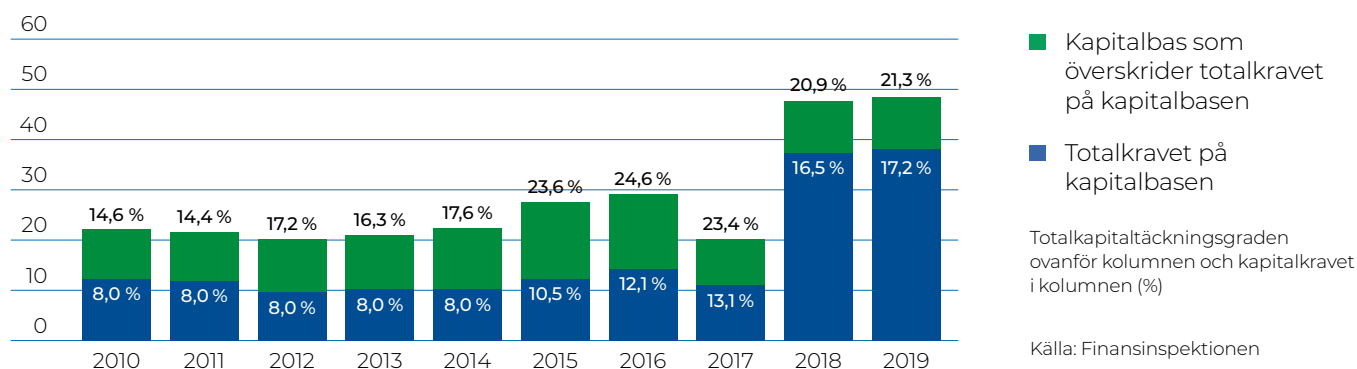
Banksektorns rörelsevinst minskade från året innan. Banksektorns resultat belastades framför allt av avskrivningar av engångskaraktär och nedskrivningar. Räntenettet ökade något från nivån 2018, när kreditstockens tillväxt kompenserade marknadsräntornas och marginalsänkningarnas negativa inverkan på ränteintäkter. Försämringen av rörelseresultat dämpades delvis ner av de lägre personalkostnaderna.

Livförsäkringsbolagens solvens försvagades från året innan

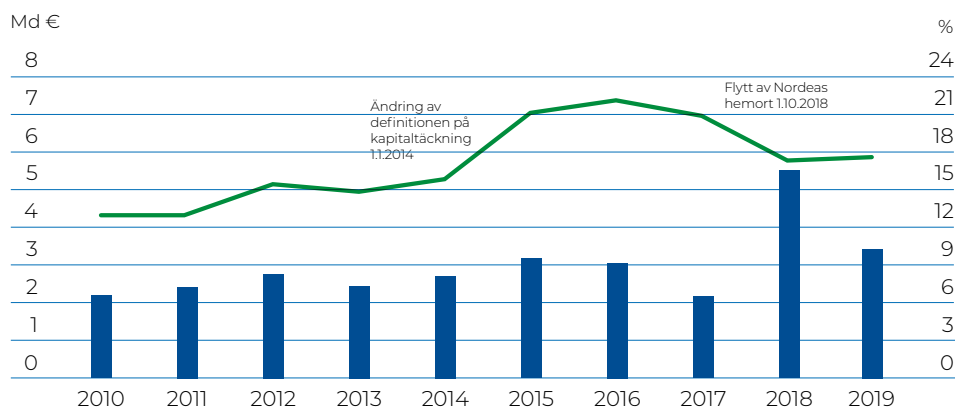
Livförsäkringssektorns solvensgrad minskade under året men låg trots detta på en bra nivå. Försvagningen berodde huvudsakligen på ökningen i solvenskapitalkravet. Ökningen av Nivå 2-kapitalbasen lindrade dock den negativa effekten, och därmed var solvensgradens sänkning mindre än väntat.

Den inhemska banksektorns kapitalbas

Md €

Den inhemska banksektorns rörelseresultat och kärnkaptaltäckning

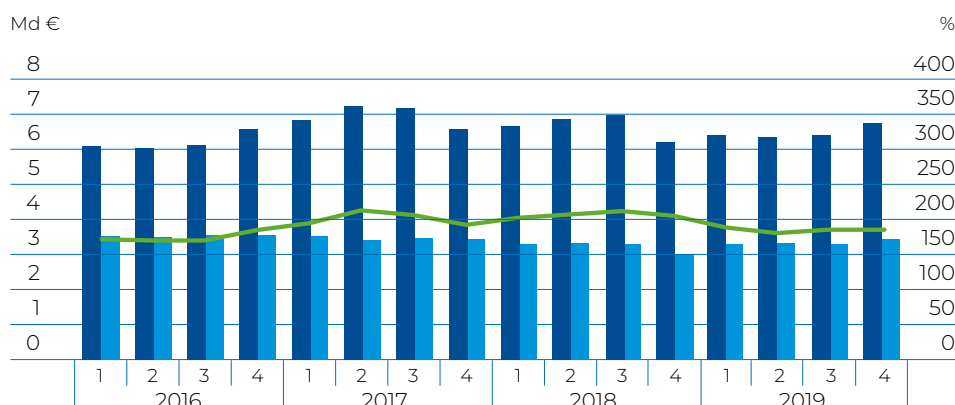

- Rörelseresultat (vänster)
- Kärnkaptaltäckning (höger)
(fram till 2013: Core Tier 1, 2014: Common Equity Tier 1)

Den betydande ökningen av rörelseresultatet och sänkningen av kärnkaptaltäckningen 2018 beror i huvudsak på flytten av Nordeas hemort.

Källa: Finansinspektionen

Solvensställning i livförsäkringsbolag

- Kapitalbas (SCR), (vänster)
- SCR (kapitalkrav), (vänster)
- SCR-förhållande (höger)

Källa: Finansinspektionen

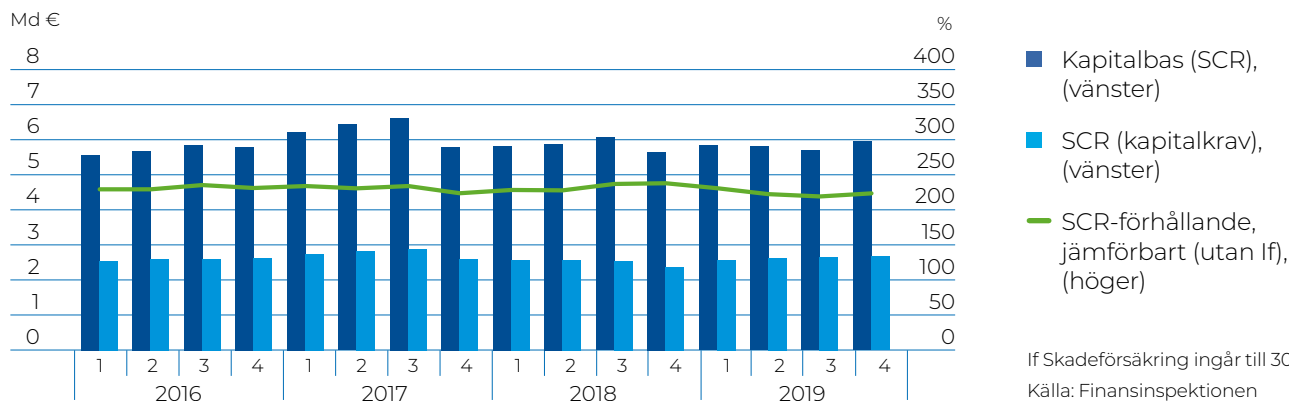
Livförsäkringsbolagens investeringar gav en bra avkastning under året, och i synnerhet ränte- och aktieinvesteringar gav en högre avkastning än i genomsnitt. Däremot utvecklades försäkringsverksamheten inte gynnsamt. Utbetalda ersättningar från direktförsäkring växte kraftigt och var klart större än försäkringspremieinkomsten. Nettopremieinkomsten har varit negativ under hela berättelseåret. Den populäraste livförsäkringsprodukten var alltjämt kapitaliseringsavtalet.

Inom livförsäkringsverksamheten påverkades kundbeteendet av de förändringar i verksamhetsomgivningen som trädde i kraft vid årsskiftet 2019–2020. Återköpen av försäkringar ökade, när placeringsförsäkringarnas beskattning förändrades. Största delen av de återköpta tillgångarna användes dock till nya försäkringsavtal.

Sänkningen av räntenivån och aktieplaceringarnas värdestegring försvagade skadeförsäkringsbolagens solvens

Skadeförsäkringsbolagens solvens förblev bra under berättelseåret, även om den sjönk från rekordnivån i slutet av 2018. Orsaken till försvagningen var höjningen av solvenskravet till följd av aktieprisernas ökning. Därtill förblev ökningen av kapitalbasen blygsam, eftersom den negativa effekten av försäkringstekniska avsättningars ökning undergrävde investeringsmarknadsprisutvecklingens positiva inverkan på kapitalbasen.

Solvensställning i skadeförsäkringsbolag

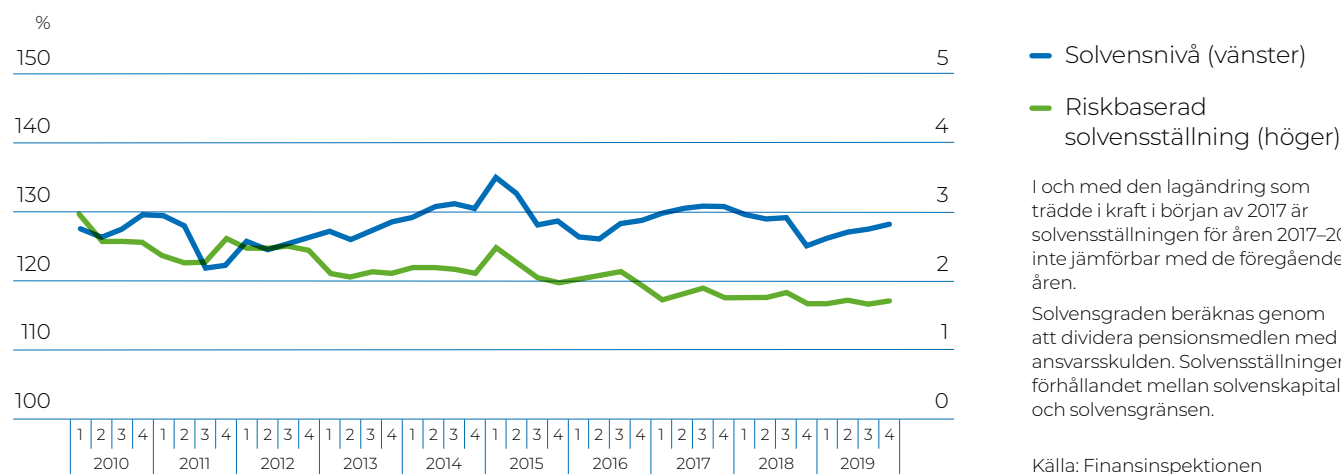
Försäkringsbolagens intäkter bestod i huvudsak av investeringsintäkter. Däremot gav försäkringsverksamheten ingen marginal. Lönsamheten påverkades negativt av den ogynnsamma skadeutvecklingen. Dessutom försvagades lönsamheten under andra hälften av året, eftersom bolagen ökade ansvarsskuldens betryggande egenskaper i bokföringen genom att sänka sina diskonteringsräntor på ansvarsskulderna i bokföringen.

Ökningen av den jämförbara premieinkomsten, som inleddes 2018, tilltog. Till detta bidrog ökningen av premieinkomsten för fordonsförsäkringen samt försäkringen för olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar. Därtill har sjukförsäkringens starka tillväxt fortsatt.

Pensionstillgångarna växte stadigt under året

Arbetspensionssektorns solvensgrad, dvs. pensionsmedlens förhållande till ansvaren, förbättrades under hela berättelseåret. Bakom detta låg investeringsavkastningen, som översteg ansvarsskuldens avkastningskrav. Den påverkades framför allt av aktiemarknadens starka utveckling men även av den positiva avkastningen från andra investeringskategorier. Risken i förhållande till solvenskapitalet förändrades inte märkbart under året. Aktiernas andel som den största investeringskategorin fortsatte att växa till 46,6 procent samtidigt som ränteinvesteringarnas andel minskade. Arbetspensionsbolagens premieinkomst ökade till följd av lönesummans ökning.

Utveckling av arbetspensionssektorns solvens 2010–2019

Finansinspektionens strategi 2017–2019

VÄRDERINGAR

Förnyelseinriktad,
Ansvarsfull,
Resultatinriktad,
TILLSAMMANS.

VISION

Kvaliteten och
effektiviteten i
vår tillsyn ligger
på europeisk
spetsnivå.

MISSION

Vi främjar den finansiella
stabiliteten, förtroendet
för finansmarknaden
och skyddet av kunder,
investorerare och försäkrade.

Strategiska mål

Tillsyn som speglar omvärldsförändringarna

- Vi avvärjer hot mot den finansiella stabiliteten och förtroendet för finansmarknaden genom rätt avvägd verksamhet
- Vi fastställer hur djupgående tillsyn tillsynsobjektets risker och den aktuella frågans betydelse kräver
- Vi fokuserar på inspektioner och tematiska bedömningar i vårt arbete
- Vi anpassar vår verksamhet till förändringarna på bank-, försäkrings- och finansmarknaden
- Vi fokuserar i det europeiska reglerings- och tillsynssamarbetet på frågor av kritisk betydelse för finansmarknaden i Finland
- Vi intensifierar samarbetet med de nordiska tillsynsmyndigheterna för att främja finansiell stabilitet och förtroende för finansmarknaden i Finland
- Vi bidrar till att skapa ett innovationsfrämjande klimat i finanssektorn

God kvalitet och effektivitet

- Vi främjar en harmoniserad riskbaserad tillsynspraxis inom EU
- Vi utnyttjar fullödigt EU-myndigheternas vägledning och ECB:s tillsynspraxis
- Vi drar full nytta av digitaliseringsmöjligheterna
- Vi har standardiserade och effektiva processer
- Vi har tidsenliga rapporterings- och analyssystem

Expertis och gott anseende

- Vår personal besitter gedigen kompetens som stöder våra mål
- Vi skapar förutsättningar för fortgående inläring i arbetet
- Vårt chefsarbete är inspirerande och fokuserar på förändringsledarskap
- Vi är kunniga i digitalisering inom finanssektorn
- Vi är en väl ansedd arbetsgivare för finansiella experter
- Vi utövar en proaktiv kommunikation

I sin berättelse uppmanade bankfullmäktige Finansinspektionen att:

Bidra till att säkerställa dels att dess verksamhet anpassas efter strukturförändringarna på bank-, försäkrings- och finansmarknaderna, dels att Finansinspektionen har de resurser att använda som krävs för trovärdig tillsyn.

Finansinspektionen har anpassat sin verksamhet efter omvärldsförändringarna bland annat genom att omorganisera sin verksamhet och utöka resurserna. Under de tre senaste åren har organisationsstrukturen bearbetats genom att grunda separata avdelningar för banktillsynen, försäkringstillsynen, kapitalmarknadstillsynen och tillsynen över digitaliseringsutvecklingen. För tillsynen över Nordea grundades dessutom en egen byrå på Banktillsynsavdelningen. Som senaste åtgärd har bekämpningen av penningtvätt från den 1 mars 2019 organiserats till en egen byrå med cirka tio personer. Rekommendationer av FATF (ett internationellt organ som arbetar för att bekämpa penningtvätt) har en betydande roll vid allokeringen av verksamheten.

Finansinspektionens personalresurser har stärkts sedan 2018. Nya personer har anställts till Nordeas tillsyn samt även till andra delområden av tillsynen. Under berättelseåret slutfördes dessa nya rekryteringar i sin helhet och tillsynen över bekämpningen av penningtvätt stärktes.

För egen del och i samverkan med andra myndigheter bidra till att det i Finland finns lämpliga makrotillsynsverktyg att använda och att riskerna med bo- och bostadsbolagslån och på marknaden för konsumtionskrediter utvecklas positivt.

Finansinspektionen deltog i finansministeriets arbetsgrupp som utredde begränsandet av hushållens överskuldssättning. Gruppen föreslog flera nya verktyg för att tygla hushållens skuldssättning samt att överföra tillsynen över s.k. snabblåneföretag till Finansinspektionen. Under 2019 vidtog Finansinspektionen flera åtgärder som främjade stabiliteten av marknaden för bo- och bostadsbolagslån samt konsumtionskrediter.

Bidra till att de särskilda egenskaperna hos den finländska finanssektorn och dess aktörer identifieras i banktillsynen under ECB:s ledning och lyfts fram vid beredningen av europeisk lagstiftning.

Vid beredningen av lagstiftningen är utgångspunkten för Finansinspektionens verksamhet alltid europeisk, och den försöker på ett konstruktivt sätt hitta de bästa gemensamma lösningarna. Även den finska finanssektorn drar nytta av att regleringen är enhetlig i de olika EU-länderna. Nationella optioner och genomförandet av regleringen på olika sätt kan leda till förvrängningar i konkurrensen och försvaga konsumenternas och investerarnas möjligheter att jämföra olika aktörer. Den finska finanssektorns och dess aktörers särdrag lyftes vid behov fram när Finansinspektionen deltog i arbetsgrupper som bereder de europeiska myndigheternas reglering, i synnerhet vid bedömningen av den nya regleringens effekter.

Cirka 75 % av det praktiska tillsynsarbetet gällande finska banker under ECB:s direkta tillsyn genomförs av Finansinspektionen. Genom denna arbetsfördelning ser man till att de särdrag för den finska finanssektorn som är väsentliga med tanke på tillsynen tas i beaktande i banktillsynen under ECB:s ledning.

Bidra till ett effektivt och fungerande samarbete dels med de nordiska tillsynsmyndigheterna, dels med de andra europeiska myndigheterna.

Samarbetet mellan nordiska tillsynsmyndigheter var aktivt i de olika delområdena av tillsynen. I synnerhet framhölls samarbetet mellan experter i försäkringsbolagens interna modeller och försäkringsmatematiker samt samarbetet i anknäytning till det nya betaltjänstdirektivet (PSD2).

Finansinspektionen har bidragit till bevarandet av gott nordiskt tillsynssamarbetet vid tillsynen över Nordea efter att tillsynsansvaret har övergått till ECB. Tillsynssamarbetet gällande Nordeas tillsyn har fungerat väl och det har kommit positivt respons från de andra nordiska ländernas tillsynsmyndigheter.

I maj 2019 kom de nordiska och baltiska tillsynsmyndigheterna överens om intensifieringen av tillsynen över bekämpningen av penningtvätt. Enligt avtalet utvecklas tillsynsuppgifter, bästa praxis och utbildning tillsammans inom regionen. Tillsynskollegiet för bekämpningen av penningtvätt hos Nordea fungerar under Finlands ledning. Utöver operativa ärenden har det inom ramen för kollegiet beretts ett samarbetsavtal mellan Nordeas tillsynsmyndigheter i EES-länder⁶.

⁶ EES = Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Bidra till finanssektorns tekniska utveckling på marknadsvillkor.

Finansinspektionen följer med den teknologiska utvecklingen samt finanssektorns trender och uppdaterar vid behov tillsynen motsvarande utvecklingen. Finansinspektionens Innovation Helpdesk ger råd åt serviceleverantörer i verksamhetstillstånds-, registrerings- och andra tillståndsärenden. Avvikande från många andra branscher måste även nya serviceleverantörer i regler ansöka om verksamhetstillstånd eller registrering av Finansinspektionen. Finansinspektionen ställer sig positivt till innovationer, men det ingår i dess roll att även identifiera risker i anknytning till innovationer.

Bidra till att säkerställa att hushållens tillgång till grundläggande banktjänster inte riskeras till följd av omstruktureringen i banksektorn och den tekniska utvecklingen.

Enligt den utredning över grundläggande banktjänster som Finansinspektionen utförde 2019 har kunderna som helhet betraktat tillräcklig tillgång till grundläggande banktjänster på finska banker. Tryggandet av de grundläggande banktjänsterna för alla kundgrupper förutsätter emellertid att bankerna såväl förbättrar tillgången till digitala tjänster som upprätthåller grundläggande banktjänster som utgör ett alternativ till digitala tjänster. Finansinspektionen följer upp genomförandet av dessa åtgärder samt förändringar i prissättningen.

För egen del och i samverkan med andra aktörer bidra till att privatpersoner och hushåll har den finansiella läskunnighet och kompetens som de behöver för att fatta förnuftiga ekonomiska beslut och inse vilka risker det finns i finanssektorn och över lag.

Sektionen Konsumentskydd i Finansinspektionens webbtjänst delar ut väsentlig information för konsumenterna om de konsumenttjänster som Finansinspektionen övervakar och om ändringar i regleringen som gäller konsumenter (t.ex. PSD2) samt styr konsumenter till andra myndigheters webbsidor. Dessutom delar Finansinspektionen ut information om saker som gäller konsumenter i form av pressmeddelanden och på sitt Twitter-konto samt svarar på frågor som ställs på Twitter alltid då det är möjligt.

Finansinspektionens kundtjänsttelefon svarar på konsumenternas frågor alla vardagar och hjälper dem hitta rätt information. Dessutom ordnar Finansinspektionen telefon-

rådgivning åt bank-, försäkrings- och placeringskunder två gånger i veckan.

Finansinspektionens medietelefon svarar nästan dagligen på redaktörernas frågor. Under året har Finansinspektionens sakkunniga gett flera intervjuer åt medier också om frågor som gäller konsumenter.

I samverkan med andra myndigheter se till att det inte uppstår skuggområden i förhindrandet, regleringen eller övervakningen av penningtvätt och att missbruk av det finansiella systemet för penningtvätt hindras så att bankverksamheten fortsatt har förtroende och legitimitet bland allmänheten.

Under ledning av finansministeriet och inrikesministeriet har det grundats flera arbetsgrupper vars syfte är att öka samarbetet mellan myndigheter vid bekämpningen av penningtvätt. Finansinspektionen var med i fem arbetsgrupper. Därtill har det med Centralen för utredning av penningtvätt vid Centralkriminalpolisen beretts ett samarbetsavtal om de praktiska arrangemangen i anknytning till utbytet av information. De ändringar i penningtvättslagen som trädde i kraft våren 2019 har förbättrat möjligheterna att utbyta information som har samlats in under inspektioner med andra tillsynsmyndigheter. Möjligheterna i anknytning till FATCA-informationsutbytet⁷ har utretts med skattemyndigheterna.

Bankfullmäktige noterar att det framöver kommer att behövas en diskussion om hur sanktionsavgifterna, påföljderna och straffen för missbruk, förseelser och brott inom finanssektorn kan utvecklas både nationellt och i ett gemensamt europeiskt perspektiv.

Begäranden om utredning lämnas till polisen när det finns skäl att misstänka brottslig verksamhet. I anslutning till dem har Finansinspektionen ett nära diskussionsförhållande med polis- och åklagarmyndigheter. På sammanträden av olika arbetsgrupper med representanter för Europeiska centralbanken och europeiska tillsynsmyndigheter diskuteras enhetligandet av administrativa påföljder (i synnerhet beloppet på påföljdsavgifter), eftersom olika medlemsländer har mycket olika sätt att förhålla sig till sanktionernas nödvändighet.

Fastställandet av sanktioner har diskuterats både nationellt och på EU-planen. Däremot har inriktningen av sanktionerna (ledningen vs. bolaget) inte tagits upp i dessa sammanhang.

⁷ FATCA = Foreign Account Tax Compliance Act.

Bankfullmäktige konstaterar åter att det är viktigt att varje aktör i finanssektorn – oavsett bolagsform och val av handlingsmodell – deltar i att täcka kostnaderna för tillsynen över sin verksamhet på ett jämlikt sätt.

Cirka 90 procent av Finansinspektionens utgifter täcks med tillsynsavgifter, cirka fem procent med åtgärdsavgifter och resten (5 procent) täcks av Finlands Bank.

Kostnaderna för det kontinuerliga tillsynsarbetet tas ut som tillsynsavgifter. Kostnaderna för åtgärder som vidtagits på basis av tillsynsobjektens ansökningar täcks med åtgärdsavgifter.

Tillsynsavgifter tas ut av de betalningsskyldiga bara till ett belopp som motsvarar de budgeterade utgifterna. Som grund för kalkyleringen av tillsynsavgifterna används bl.a. tillsynsobjektens balansräkningar och omsättningar.

Finansinspektionen lämnade 2017 ett lagstiftningsinitiativ för revidering av lagen om Finansinspektionens tillsynsavgifter gällande EES-försäkringsbolagens filialer så att tillsynsavgiften i framtiden ska täcka de kostnader som förorsakas för Finansinspektionen av tillsynen. Lagändringen har inte än genomförts.

Tillsynsobjektens jämlika deltagande i täckandet av tillsynskostnaderna bedöms per tillsynsobjektsgrupp. Bedömningen gällande 2019 uppdateras med beaktande av de betydande förändringar som har skett i verksamhetsomgivningen.

Uppnåendet av Finansinspektionens mål för 2019

1 Tillsyn som förändras med verksamhetsomgivningen

Den finska finansmarknadens stabilitet var fortsättningsvis god mitt i finanssektorns omstruktureringar även under berättelseåret. Centrala ändringstrender i verksamhetsomgivningen som påverkar finanssektorn var och är alltså digitaliseringsutvecklingen samt förberedelserna för klimatförändringen. Också vändningen av den ekonomiska utvecklingen till det sämre samt räntorna, som länge varit låga, utgör en utmaning för finanssektorns aktörer. Förändringarna i verksamhetsomgivningen beaktades i allokeringen av Finansinspektionens tillsynsarbete under berättelseåret och även i planeringen av verksamheten 2020.

Finansinspektionens strategi för åren 2020–2022 förnyades under berättelseåret för att motsvara förändringarna i verksamhetsomgivningen. Strategin lyfter fram för de kommande åren tre delområden som är väsentliga med tanke på tillsynen: klimatförändringen, digitaliseringen och bekämpningen av penningtvätt. Den nya strategin framhäver tillsynsarbetets riskbaserade kraftigare än tidigare.

Banksektorn

I tillsynen över Nordeas kapitaltäckning iaktogs den tillsynsplan som hade utarbetats tillsammans med Europeiska centralbanken (ECB). Den samlade bedömningen (AQR⁸ och stresstest) publicerades i juli. Nordeas första tillsynsbedömning (SREP⁹) efter flytten till Finland blev färdig enligt ECB:s tidtabell. Även Nordeas inspektioner framskred enligt planerna. Planen över tillsynen av Nordeas koncernbokslut blev klar mot slutet av berättelseåret.

Bankerna under ECB:s direkta tillsyn (SI-banker¹⁰) övervakades enligt tillsyns- och inspektionsplanerna för euroområdet gemensamma banktillsyn. Två tillsynsbedömningar blev färdiga under början av året enligt planerna. Under året utarbetades också de sex planerade tillsynsbedömningarna av andra banker under ECB:s indirekta tillsyn (LSI-banker¹¹).

En utredning över prissättningen av de grundläggande banktjänsterna och tillgången till dem publicerades i december. Som en del av utredningen gjordes det en förfrågning om tillgången till digitala tjänster och deras justeringar. Till bankerna riktades också en förfrågning om hur de ändringar i bankernas nuvarande identifieringsmetoder som betaltjänstdirektivet förutsätter kommer att genomföras så att alla kundgrupper garanteras en möjlighet att använda identifieringsmetoder utan avbrott.

⁸ AQR = Asset Quality Review.

⁹ SREP = Supervisory Review and Evaluation Process.

¹⁰ SI-bank = Significant Institution, bank under ECB:s direkta tillsyn.

¹¹ LSI-bank = Less Significant Institution, bank under ECB:s indirekta tillsyn.

Försäkringssektorn

Inom försäkringstillsynen flyttades verksamhetens tyngdpunkt från regleringen till tillsynen. Tillsyns- och inspektionsiakttagelser lyftes fram med tillsyns- och pressmeddelanden för att öka tillsynsarbetets effektivitet. För att se till att regleringen iaktas på branschnivån inleddes en heltäckande bedömning av compliance-funktioner på arbetspensions-, skade- och livförsäkringsbolag.

Tillsynen över arbetspensionsbolagen och den ändamålsenliga användningen av de arbetspensionsmedel som de innehar stöddes med ett tillsynsmeddelande om hanteringen av risken för arbetsoförmåga och sektorgränser. I meddelandet fästes det särskild uppmärksamhet vid genomförandet av sådan verksamhet som anses vara tillåten för arbetspensionsbolagen och som minskar skaderisken inom ramen för sektorgränserna.

Inom tillsynen över arbetslöshetsförsäkringen inspekterades arbetslöshetskassornas interna kontroll och riskhantering, förberedelserna inför ikraftträdandet av dataskyddsförordningen samt uppföljningen av tidigare iakttagelser.

Inom den kontinuerliga tillsynen över skade- och livförsäkringsaktörer var tyngdpunktsområdena bland annat frågor i anslutning till förvaltningssystemen, kontrollfunktioner samt bedömningen av behörigheten av personer i ledande ställning. Sektorn informerades om de tillsynsiakttagelser som under året hade gjorts om skade- och livförsäkringsbolag. Finansinspektionen fäste bolagens uppmärksamhet bland annat vid risk- och solvensbedömningen, styrelsens roll i dess beredning och de stresstester som används i den samt vid vikten av förberedelserna för omgivningen med låga räntor när man till exempel bestämmer om vinstutdelningen.

Det fanns flera ansökningsärenden under behandling som hade lämnats in av försäkringssektorns aktörer. Inom uppförandetillsynen påverkade genomförandet av ändringar som berodde på regleringen om försäkringsdistribution (IDD) i synnerhet antalet registreringar av försäkringsförmedlare.

Det är av central betydelse för tillsynen att utveckla regleringen så att kraven på sektorn motsvarar den förändrade verksamhetsomgivningen och är enhetliga. I ett lagförslag som lämnades till social- och hälsovårdsministeriet föreslogs det att de yrkesmässiga kompetens- och erfarenhetskrav som gäller arbetspensionsförsäkringsbolag skulle ändras så att de bättre motsvarar de kompetenskrav som gäller för liv- och skadeförsäkringsbolag och flera tilläggs-pensionsanstalter. Därtill var Finansinspektionen med i utvärderingsarbetet av regleringen över skade- och livförsäkringsbolagen hos Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten EIOPA.

Uppnåendet av Finansinspektionens mål för 2019

Makrotillsyn

Under berättelseåret fattade Finansinspektionens direktion flera beslut för att främja finansmarknadens makrostabilitet och begränsa ökningen av systemrisk. Utöver de kvartalsvisa makrotillsynsbesluten gällande lånetaket (den maximala belåningsgraden) och den konjunktur-utjämnande kapitalbufferten förnyade Finansinspektionen i slutet av juni sina beslut om systemriskbufferten och bolånens riskvikter. Samtidigt konstaterades att det inte finns något behov att ändra de gällande kapitalkraven för så kallade O-SII-buffertar¹², eftersom det till den här delen inte hade skett några betydande förändringar i marknadsstrukturerna.

Värdepapperssektorn

Tillsynen över förmögenhetsförvaltningen riktade sig till värderingsfrågor och likviditetsförvaltningen hos specialplaceringsfonder som investerar i fastigheter samt till förvaringsinstitutens verksamhet. Finansinspektionen gjorde en temabedömning om både värderingspraxisen och likviditetsförvaltningen hos specialplaceringsfonder som investerar i fastigheter och om förvaringsinstitutens verksamhet. I anknytning till specialplaceringsfondernas värdering och likviditetsförvaltning upptäckte Finansinspektionen att det alltjämt finns saker att förbättra i deras praxis med tanke på mer utmanande marknadssituationer.

Finansinspektionen använde sina Mifid II-produktinterventionsbefogenheter¹³ tillsammans med europeiska värdepapperstillsynsmyndigheter. Övervakningen av de nya IFRS-standarderna gällande intäkter från avtal (omsättning) och leasingavtal framskred enligt planerna. Övervakningen av ibruktagandet av den nya standarden gällande försäkringsavtal har framskridit långsammare än planerat. Annars koncentrerade sig övervakningen av emittenternas information till investerare framför allt på kraven enligt den reviderade prospektregleringen.

Finansinspektionen samarbetade med finansministeriet när det gäller Euroclear Finland Oy:s verksamhetstillståndsprocess. Modellen för Euroclear Finlands kontinuerliga tillsyn utvecklades, och den tas i bruk 2020.

Till följd av finanskrisen förnyades EU:s revisionsreglering på ett betydande sätt. Finansinspektionen utsågs till behörig myndighet vid bedömningen och uppföljningen av revisionskommittéer på bolag av allmänt intresse (PIE-sammanslutningar). Detta utvidgade Finansinspektionens arbetsfält i anknytning till revisionskommittéer.

Tillsynen över bekämpningen av penningtvätt

Resurserna för övervakningen av hur penningtvätt motarbetas stärktes betydligt och verksamheten organiserades till en egen byrå i början av mars. Byrån uppnådde sin planerade personalstyrka i slutet av året, vilket har gjort det möjligt för experterna att specialisera sig till exempel på reglerings-, riskbedömnings- och inspektionsarbetet samt den kontinuerliga tillsynen. Finansinspektionen utfärdade för första gången en sanktion för en förbrytelse mot penningtvättsregleringen i december 2019.

FATF och Europeiska kommissionen bedömde bekämpningen av penningtvätt och dess övervakning i Finland under berättelseåret. Finansinspektionen tar de erhållna iakttagelserna och rekommendationerna på allvar och har tagit hänsyn till dem när den har utvecklat sin verksamhet.

Samarbetet med andra nordiska tillsynsmyndigheter inom den kontinuerliga övervakningen av penningtvättsbekämpningen har intensifierats. På de kvartalsvisa mötena har myndigheterna bland annat behandlat riskbedömningar, åtgärderna i fråga om kunder med hög risk, transaktionsövervakningen och andra delområden som är väsentliga för bekämpningen av penningtvätt. På basis av uppgifterna bildas det en uppfattning om risksituationen och behoven att utveckla bekämpningen av penningtvätt.

Tillsynen över digitaliseringsutvecklingen

Under berättelseåret utarbetades det en digitaliseringsstrategi för övervakningen. I strategin beskrivs uppgifterna för Finansinspektionens övervakning av digitala funktioner på lång sikt samt målen för tillsynsmyndighetens egna system, digitaliseringen av processer samt utvecklingen av expertisen. De viktigaste målen och strategiska uppgifterna för övervakningen av digitaliseringen, som har presenterats i strategin, kommer att specificeras och genomföras i projektet Övervakningen av den allt mer digitala finanssektorn, som inleds i början av 2020.

Finansinspektionen inledde registreringen och övervakningen av tillhandahållare av virtuella valutor den 1 maj 2019 i och med den nya lagstiftningen. I samband med registreringsprocessen kommer Finansinspektionen att utreda att sökanden har tillräckliga metoder för bekämpningen av penningtvätt och finansiering av terrorism, att kundmedlen har förvarats och skyddats på tillräckligt sätt och att sökandens ledning och nyckelpersoner uppfyller pålitlighetskriterierna. Fram till slutet av berättelseåret registrerade Finansinspektionen fem tillhandahållare av virtuella valutor.

¹² O-SII = Other Systemically Important Institutions.

¹³ Mifid = Markets in Financial Instruments Directive, direktivet om marknader för finansiella instrument.

Finansinspektionen utvecklade sitt eget digitala kunnande bland annat genom att delta i programmet FIN-TECH: a Financial Technology knowledge exchange programme, som arrangerades av fakulteten för ledning och ekonomi vid Tampereen yliopisto ja och finansierades av Europeiska kommissionen.

Stöd för Finlands EU-ordförandeskap

Finansinspektionen deltog i beredningen av tre lagstiftningsprojekt under Finlands EU-ordförandeperiod. Dessa var taxonomin för hållbar finansiering, centrala motparters återhämnings- och utvecklingslagstiftning samt gräsrotsfinansieringslagstiftning.

2 Högklassig och effektiv

Finansinspektionens strategiska mål "högklassig och effektiv" främjades under berättelseåret i synnerhet genom att utveckla riskbaserad tillsyn, IT-investeringar samt genom att främja interna verksamhetsprocesser och samarbetet mellan Finansinspektionen och Finlands Bank.

Inom banktillsynen togs i bruk en modell för fastställandet av minimitillsynsaktiviteten för banker som ligger under Finansinspektionens direkta tillsyn. En motsvarande modell har varit i bruk under flera års tid för banker under ECB:s direkta tillsyn. Även inom försäkringstillsynen utarbetas en riskbaserad tillsynsmodell som fastställer en minimumnivå av tillsyn för varje tillsynsobjekt. Inom tillsynen över kapitalmarknaden har man bearbetat en riskbaserad tillsynsram och ett verktyg, som tas i bruk 2020. I tillsynen över bekämpningen av penningtvätt tog Finansinspektionen i bruk den första versionen av ett riskbedömningsverktyg.

Leveransprojektet för ett signal- och analysystem för övervakningen av handeln slutfördes framgångsrikt i slutet av juni, och systemets gradvisa införande inleddes. I och med systemet har Finansinspektionen tillgång till märkbart effektivare verktyg framför allt för undersökning av misstankar om missbruk och marknadsmanipulering av insynsinformation. Upptäckandet och analyseringen av missbruksmisstankar effektiveras när systemet sällar misstänkta transaktioner ur det omfattande handels- och orderboksmaterialet, producera larm om dem och kombinera information från olika källor. Tillsynen blir också mer

heltäckande när handeln med finska instrument i Europa kommer att omfattas av automatisk tillsyn. Även analyseringen av larm, de iakttagelser som systemet producerar och upprätthållandet av systemet kräver resurser.

Leveransprojektet av ett handelsrapporteringsystem som överensstämmer med Mifir-regleringen¹⁴ för marknadstillsynen blev färdigt i december och systemet överfördes till underhåll. Systemet producerades som ett nordiskt/holländskt samarbetsprojekt. Mot slutet av året utvecklades en systematisk kvalitetskontrollram för övervakningen av handelsrapporteringen, som också presenterades för andra tillsynsmyndigheter. Genomförandet av ett elektroniskt ärendehanteringssystem, som inleddes i 2018, har visat sig vara mer utmanande än väntat, och enligt uppskattningar tas systemet i bruk våren 2020, dvs. ungefär ett år efter den ursprungliga tidtabellen. Utvecklingen av ekonomisk rapportering och den anknyttande dataanalysen framskred, men man var tvungen att gallra utvecklingsobjekten, och en del av genomförandet flyttades till följande år.

Ett förslag till Finansinspektionens strategiska IT-investeringar som effektiviserar tillsynen och verksamheten under åren 2020–2022 utarbetades och godkändes under berättelseåret. De centrala utvecklingsområdena är dataanalysen, förnyelsen av rapporteringen av det ekonomiska läget, elektronisk ärendehantering, utnyttjandet av nya tekniker och tillsynsmyndighetens arbetsbord. De föreslagna projekten ingår i verksamhetsplanen för 2020 och den förnyade strategin för åren 2020–2022.

Finlands Banks utredning över utvecklingen av samarbetet mellan Finansinspektionen och Finland Bank blev färdig. I utredningen konstaterades det att arbetsfördelningen mellan Finlands Bank och Finansinspektionen i huvudsak är i skick. Utredningen ledde till rekommendationer om etableringen av makrotillsynsprocessens arbetsfördelning, skärpandet av kommunikationen om finansiell stabilitet, utnyttjandet av synergier vid insamlingen av statistik och tillsynsuppgifter och utvecklingen av förvaltningstjänster enligt koncern tänkande. Rekommendationerna kommer att genomföras i samarbetet med Finlands Bank.

Bland Finansinspektionens verksamhetsprocesser uppdaterades sanktions-, inspektions-, tillsynsbedömnings-, makrostabilitets-, rapporterings-, fit & proper-, analys- och verksamhetstillståndsprocesserna. Utvecklingen av anmälningsprocessen flyttades till 2020.

¹⁴ Mifir = Markets in Financial Instruments Regulation, förordningen om marknader för finansiella instrument.

3 Sakkunnig och uppskattad

Finansinspektionens strategiska mål "sakkunnig och uppskattad" har under berättelseåret genomförts bland annat genom att stärka kommunikationen, utveckla chefsarbetet och utarbeta en personalstrategi.

Personalstrategin utarbetades i samarbete med Finlands Banks personalbyrå. Personalstrategin beskriver målen för personalarbetet på lång sikt med Finansinspektionens värden och strategi som utgångspunkt. Strategin framhäver utvecklingen av personalens expertis och välmående. Målet är att bemöta de utmaningar som den föränderliga inhemska och europeiska verksamhetsomgivningen ställer.

Under våren genomförde Finansinspektionen en kartläggning av expertisen, och tog hänsyn till de i kartläggningen upptäckta utvecklingsbehoven på medellång sikt samt de åtgärder som dessa förutsätter när det gäller rekryteringar samt i planeringen av verksamheten och utbildningen.

För att utveckla chefsarbetet producerades utbildningsmaterial som samlar bästa praxis och praktiska verktyg till exempel till följande helheter: satsningar i ledningen av prestationer, ingripande i otillfredsställande prestationer, givande av styrande respons och välmående i arbetet.

Finansinspektionens nya kommunikationspolicy, som syftar till enhetlig kommunikation som överensstämmer med strategin, blev färdig. Kommunikationen ska vara konsekvent, pålitlig och proaktiv samt ske i rätt tid och vara interaktiv.

Som stöd för personalens användning av sociala medier skapades en minneslista för sociala medier. Personalens synlighet i sociala medier berättar om sakkunnighet och stärker Finansinspektionens arbetsgivarimage.

Programmet Young Professionals, som inleddes 2018, har hämtat framtidens experter till Finansinspektionen. I arbetsgivarundersökningen Universum, som mäter arbetsgivarimagen av en optimal arbetsgivare för professionella arbetstagare inom den kommersiella sektorn, fanns Finansinspektionen på plats 29.

Årligt hörande av finansmarknaden

Kostnadseffektiviteten och resultatriktningen i Finansinspektionens verksamhet stöds genom att årligen höra aktörerna på finansmarknaden. Det årliga hörandet ordnades i april och genomfördes i panelform.

I de kommentarer som presenterades under hörandet konstaterades det att samarbetet med Finansinspektionen allmänt fungerar väl. I enskilda anföranden ansågs det att Finansinspektionens rekommendationer om tillgången till grundläggande banktjänster och digitaliseringens inverkan på tillgången till tjänster var bra samt att Finansinspektionens åtgärder i anknytning till hushållens skuldsättning påverkar kristoleransen på ett positivt sätt. I anföranden noterades också den ökade betydelsen av tillsynen över bekämpningen av penningtvätt samt konstaterades att det är bra att Finansinspektionens resurser har utökats i den här tillsynssektorn. I synnerhet från enskilda hushålls synvinkel ansågs det vara bra att det har gjorts ett förslag om överföringen av tillsynen över snabblånsverksamheten till Finansinspektionen.

Under hörandet föreslogs det att Finansinspektionen bland annat borde satsa på utnyttjandet av digitaliseringen i sitt tillsynsarbete, på de interna processernas effektivitet samt på slopandet av hindren för informationsflödet. Därtill är viktiga områden i tillsynsmyndighetens arbete det europeiska och nordiska tillsynssamarbetet, upprätthållandet av en innovationsvänlig atmosfär samt tryggandet av resursernas tillräcklighet. I anföranden framhölls också vikten av att Finansinspektionen vid sidan av effektiv tillsyn fäster uppmärksamhet vid marknadens effektiva funktion samt vid nya utmaningar såsom ESG-frågor (environmental, social, governance).

Bedömning av ändringarna i tillsynen och tillsynsavgifterna 2020

Bedömning av ändringarna i tillsynen

Verksamhetsomgivningen har förändrats och fortsätter att förändras på flera olika sätt. Ekonomins tillväxtutsikter kommer att på ett bestående sätt vara svagare än före finanskrisen bland annat på grund av den åldrade befolkningen. Samtidigt är osäkerheten i anslutning till ekonomin stor bland annat med anledning av politiska risker. Enligt uppskattningar kommer räntenivån att vara låg under en längre tid än vad marknaden hade väntat sig. Samtidigt utmanar digitaliseringen aktörerna på finansmarknaden på många olika sätt. Digitaliseringen innebär också effektivare verksamhetssätt för de existerande aktörerna till följd av den nya tekniken. Digitaliseringen kan leda till stora förändringar i finanssektorns strukturer, när nya betydande aktörer kommer på marknaden. Främjandet av hållbar utveckling och framför allt avvärvandet av klimatförändringen ställer krav av helt nytt slag på aktörerna. Tillsynen över de risker som digitaliseringsutvecklingen och avvärvandet av klimatförändringen medför kommer att ingå i tillsynsramen för Finansinspektionens olika tillsynssektorer.

Under de senaste åren har nordiska banker misstänkts för försummelse vid bekämpningen av penningtvätt. Tillsynen över bekämpningen av penningtvätt kommer att ytterligare stärkas för att motsvara området ökade betydelse. I tillsynen över bekämpningen av penningtvätt framhävs FATF:s rekommendationer.

Under de närmaste åren kommer bland annat klimatförändringen, digitaliseringsutvecklingen, cyberrisker, förändringar i det ekonomiska läget samt den världspolitiska situationen att öka finanssektorns känslighet för störningar. Därför måste tillsynsobjekten förbereda sig tillräckligt på störningar och operativa risker av olika slag. Vid planeringen av tillsynen accentueras dess proportionalitet, riskbaserad och flexibilitet.

Uppskattning av ackumulerade tillsynsavgifter

År 2020 kommer Finansinspektion att uppbära cirka 33,3 miljoner euro i tillsynsavgifter, vilket är cirka 5,8 procent mer än 2019. Ökningen av tillsynsavgifterna tas ut av de betalningsskyldiga i förhållande till de nuvarande tillsynsavgifterna.

Flytten av Nordeas huvudkontor till Finland ökade de ackumulerade tillsynsavgifterna betydligt. Nordeagruppens betalningsandel av de årliga tillsynsavgifterna är cirka 36 procent.

Det väntas inte ske några betydande förändringar i antalet företag under tillsyn under 2020. Efter 2020 påverkas antalet företag under tillsyn av ett förslag av riksdagens finansutskott, enligt vilket tillsynen över snabblåneföretag skulle överföras till Finansinspektionen, samt av den eventuella överföringen av Finnveras tillsynsansvar till Finansinspektionen, som bereds av en arbetsgrupp vid arbets- och näringsministeriet.

FIN-FSA
FINANSINSPEKTIONEN

 @FIN_FSA

finanssivalvonta.fi